

Gloednieuwe triënnale **GIST** moet Zenne-vallei opnieuw op de kaart zetten

Kijk, dit kom je allemaal tegen als je de Zennevallei doorkruist". Curator Benedict Vandaele griffelt als we in de remmen gaan voor een stoet ganzen die de fietssnelweg tussen Brussel en Halle opwaggelt. De vallei, die vroeger vooral gekenmerkt werd door de zwaarste industrie die er het landschap inpalmde, lijkt aan een heroveringstocht bezig. Verlaten fabriekspanden verliezen de strijd van het vrolijk woekend groen. Het water ziet er weer gewoon uit als water, met stekelbaarzen en riviergrondels in plaats van rioolprut. En tegenwoordig kan je er ook op kajakken. Daar was Ben Weyts toch mee bezig, toen we langsfietsten, als teambuilding met zijn kabinet.

Naast wilde gisten, een cruciaal element voor het vervaardigen van de lokale lambiekbieren, zweeft er duidelijk ook veel 'goesting' door de randstedelijke lucht. De transformatie van het landschap in de Brusselse rand vormde dan ook mee de inspiratie van drie schepenen van cultuur uit Beersel, Halle en Sint-Pieters-Leeuw om er een triënnale te gaan organiseren. De voorstelling daarvan was zo uitgebreid dat het een lange Powerpoint vroeg van coördinator Sylvie Erzeel om het opzet uit de doeken te kunnen doen.

"We wilden niet zomaar de volgende triënnale in het rijtje zijn", benadrukt ze. "Er zijn er al een heel pak in hun soort, maar wat hier gebeurt overstijgt toch wel wat de klassieke vorm. Zo proberen we naast het grote publiek ook contact te leggen met de lokale bevolking, die heel divers is en niet altijd even gemakkelijk te bereiken valt. De gratis openingsavond vol optredens wordt afgesloten door de jeugd uit de buurt. We schakelen de lokale horeca in, en daarin hebben we geluk dat het topspelers zijn in het landschap.

"Daarbovenop telt de Zennevallei een groot aantal sites die enorm tot de verbeelding spreken. In de komende maanden volgen theatervoorstellingen op plekken die tot nu toe enkel in Netflix-series te zien waren en in het huis van Herman Teirlinck zijn er publieke gesprekken met schrijvers als Peter Terrin en Tommy Wieringa. Als je een vogelspotter bent, kan je ook mee komen genieten van begeleide rondleidingen. Zeer divers dus."

31 WERKEN, 8 LOCATIES

Tijdens onze fietstocht door de vallei zien we haar woorden waarheid worden. Het landschap langs de kronkelende Zenne verandert om de 30 seconden van uitzicht. We fietsen door drukke dorpskernen, langs uitgestrekte velden, door bossen en langs hoofdzetels van onder meer Colruyt Group die met versmarkt Cru ook present is op de triënnale. *Shifting Sceneries*, het kunstencoursus met 31 beeldende kunstwerken over 8 locaties verspreid is, sluit naadloos aan op die ervaring.

"We kozen bewust voor erg actuele kunst", knikt curator Vandaele. "De kunstwerken zijn stuk voor stuk niet ouder dan drie jaar. Hierin laten we elke generatie aan het woord en is diversiteit aanwezig. Ze laten zich inspireren door de veelzijdige buurt of pasten hun werk zo aan dat het haast voor de locatie gemaakt lijkt."

Niet onverwacht zitten er op die manier ook heel wat klimaatzorgen verwerkt in de kunstwerken, en dat komt extra binnen als

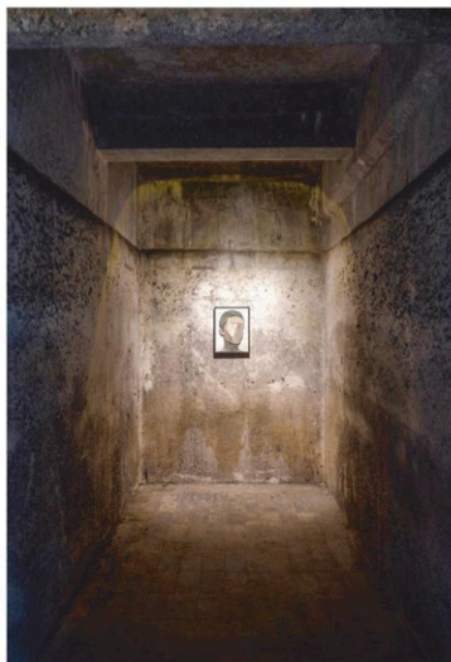

De Zenne loopt dwars door kasteeldomein Calmeyn, waar ook kunst te bezichtigen is. © BEA BORGERS

Kunstenparcours waar ook vogelspotters welkom zijn

Na kunstroutes als Watou, Kunst & Zwalm en Triënnale Brugge is er nu ook GIST in de Zennevallei. In een bijna filmisch decor van verlaten fabriekspanden brengt de gloednieuwe triënnale een mengvorm van kunst, literatuur, theater, muziek en een goed glas geuze.

SOFIE VAN HYFTE

De expo *Traces* van kunstenaar Strook, te zien in oude papierfabriek de Meurs in Beersel. © STROOK

je door de frisgroene natuur fietst en op de achtergrond autostrades hoort razen. Zoals in de poel van natuurproject *Het Moeras*, in de buurt van het Felix Art & Eco Museum, waar Elias Cafmeyer een installatie maakte met een onder water gelopen selfservice carwash, een referentie aan de rivier en de verschillende autobedrijven in de buurt van Drogenbos.

Cafmeyer doet ons nadenken over het dagelijks gebruik van water, onder meer voor het schoonmaken van onze auto's.

In het Felix Art & Eco Museum zelf maakt Maarten Vanden Eynde ons bewust van de grondstoffen in onze bodem en hoe die in nieuwe technologie terecht komen. Een sterk idee zit vevat in *Future Flora: Manono*, een interpretatie van de grootste reserve van lithiumerts ter wereld, een belangrijke grondstof voor de productie van batterijen, die recentelijk is ontdekt in de Congolese stad Manono. De kaart die Vanden Eynde vervaardigde ziet eruit als een kopercircuit aangebracht op een printplaat. Ter plaatse verzamelde zaden en granen refereren aan de stipes of de elektronische componenten op de plaat.

De hele rondgang door krijg je te maken met confrontaties in onze relatie met de

natuur. Maar evengoed gaat het om de relatie met elkaar. "In de gemeenten komen ook heel wat verschillende lagen van de bevolking samen", vertelt curator Vandaele. "Sommige kunstenaars focussen op dat boeiend sociaal weefsel, zoals Bart Lodewijks doet."

Lodewijks bracht krijttekeningen aan op de ontwijde parochiekerk van Ruisbroek en kreeg heel wat respons van de aanvankelijk niet-begrijpende bewoners. Lodewijks maakte daarom ook een kleine publicatie over zijn ervaringen. Van cafégangers die zijn hoogwerker helpen verder duwen op de onverharde ondergrond tot koorzangers die hem trachten te overtuigen mee te gaan zingen in de kerk.

"Het klinkt misschien allemaal te mooi om waar te zijn", besluit Erzeel als we onze fiets in Beersel parkeren tegen de muur van brouwerij 3 Fonteynen. "Maar we zien deze triënnale als een verhaal voor iedereen, met enorm veel mogelijkheden. De focus ligt op de kunst, maar we denken zeker niet alleen aan de gegoeide kunstliefhebber. Ons concept moet verbinden. Tegelijk moet het de omgeving mee op de kaart zetten."

GIST loopt tot 05.11 in de Zennevallei

'We wilden niet zomaar de volgende triënnale in het rijtje zijn. Wat hier gebeurt overstijgt toch wel wat de klassieke vorm'

SYLVIE ERZEEL
COORDINATOR